

BOERENFAMILIES RUYCHROCK IN DE OMGEVING VAN DEN HAAG IN DE
ZEVENTIENDE EEUW

Voordracht gehouden op 15 januari 1983¹

De vorige sprekers hebben uw aandacht gevraagd voor het adellijke geslacht Ruychrock, Ruychrock van der Werve, dat in de vijftiende en zestiende eeuw gebloeid heeft. Mijn inleiding gaat over een paar boerenfamilies Ruychrock, die vanaf het begin van de zeventiende eeuw in de omgeving van Den Haag voorkomen en waarvan de relatie met het adellijke geslacht van die naam niet duidelijk is. Ook wanneer telgen van deze boerenfamilies Ruychrock zich al vrij spoedig Ruychrock van der Werve gaan noemen, wil dat niet zeggen dat er een aanwijsbaar verband zou bestaan met de adellijke Ruychrock van der Werve's.

Ik zal achtereenvolgens behandelen: de Rijswijkse niet-adellijke familie Ruychrock, de Wassenaarse Ruychrock's en de familie Ruychrock of Sijburch in Haagambacht. Ik maak daarbij geen aanspraak op volledigheid, zelfs niet voor de Haagse regio. De Ruychrock's op de Zuidhollandse eilanden vallen buiten mijn bestek.

Allereerst dan de **Rijswijkse** Ruychrock's. U begrijpt dat ik die voorrang geef, omdat Rijswijk, met name de hofstede Te Werve, in de vijftiende en zestiende eeuw tot woonplaats gediend heeft aan de adellijke Ruychrock's en deze omstandigheid misschien iets van een verklaring inhoudt.

Op 17 december 1638 verscheen voor de Haagse notaris Johan van Warmenhuisen² "Jan Barentsz. van Ruychrock, jonghman, wonende tot Rijswijck, out 23 jaeren, te kennen gevende ende verclarende dat hij op sondach voor Haeghse kermisse voorleden voor den notaris Cornelis van Vliet ende sekere getuygen" had "gepasseert seeckere attestatie", waarbij hij verklaard had "dat hij vleeschelick geconverseert soude hebben met een jongedochter genaemt Gijsge Gijsbrechtsdr., d'selve verclaringhe alsoo bij hem gedaen te zijn opt aenhouden ende inductie van Thomas Thomasz. van Olmerstock, backersknecht tot Rijswijck voors., dewelcke hem comparant tevoren dickmaels daeromme hadde aengeleyt, seggende dat hij hem Thomas daermede conde helpen, ende hij Jan Barentsz. geen last daarvan soude hebben dat hij sulcx verclaerde, oft het waer was ofte niet [...] ende het oock niet voor

den dach soude comen, nochte hij eenigen eedt daerop behoefde te doen, ende veel andere beweechredenen meer, zoodat eyntlick op den voors. sondach zij metten anderen bij dranck zijnde, hij d'voors. attestatie uyt onbedachtheyt heeft gepasseert ende geteyckent - 't welck hem lange heeft berout, ende alsnoch van harten leet is, als zijnde contrarie de waerhey, ende sulcx d'zelve bij desen expresselick is revocerende. Heeft vorders hij comparant [...] ten versoucke van Cornelis Blootelingh, bailliu van Rijswijck, getuycht ende verclaert waerachtich te wesen dat hij noyt zijn leeffdage met de voors. Gijsge Gijsbrechtsdr. eenige vleeschelicke conversatie int minste heeft gehadt, noch versocht te hebben."

(U ziet, dames en heren, dat bij de familie Ruychrock ook met de mogelijkheid van ondergeschoven kinderen rekening moet worden gehouden.)

Jan Barentsz. Ruychrock was, toen hem dit in december 1638 overkwam, 23 jaar oud. Hij moet dus in 1615 zijn geboren. Dat maakt het aannemelijk, dat hij de zoon was van een Barent Harpersz. die als jongman van Rijswijk op 27 april 1614 in de gereformeerde kerk (wij zouden nu zeggen de N.H. kerk) in Rijswijk trouwde met Grietgen Ritsersdr., jongedochter van Delft. Nu wordt die Barent Harpersz. in zijn trouwinschrijving van 1614 nog niet met de naam Ruychrock aangeduid, doch enkel met het patronymicum Harpers-zoon, maar wanneer hij op 29 december 1641 voor de derde keer trouwt³, weer in de gereformeerde kerk in Rijswijk, dan luidt de trouwinschrijving: "Barent Harpe[r]tss. Ruygrock van der Werve", weduwnaar van Rijswijk, met Leuntgen Jacobsdr. van der Mij, jongedochter van Voorburg. Barent Harpersz. Ruychrock is tussen 11 september 1669⁴ en 26 maart 1672⁵ overleden.

Wij hebben bijgevolg te maken met een Rijswijkse familie die vanaf 1638 met de naam Ruychrock en in 1641 met de naam Ruychrock van der Werve wordt aangeduid. De dubbele naam treffen wij bij deze familie nog twee keer aan: in Rijswijkse gerechtelijke trouwinschrijvingen van 14 mei 1693 (van Jacob Harpersz. R.v.d.W.) en 19 november 1713 (van Lena Harpersdr. R.v.d.W.).

De tweede familie Ruychrock waarover ik het zal hebben, stamt uit **Wassenaar**. Het is een overwegend katholiek geslacht, dat zich al in de zeventiende eeuw over de kuststreek verbreid heeft, van het Westland tot Haarlem toe.

Bij de Wassenaarse Ruychrock's doet zich hetzelfde voor als bij de Rijswijkse zoëven, nl. dat de naam Ruychrock op een gegeven moment voor het eerst in de bronnen voorkomt - in Wassenaar is dat in 1613 - en dat men voordien ook al leden van de familie tegenkomt, maar dat deze dan nog niet de naam Ruychrock voeren, doch met hun patronymicum worden aangeduid.

Op 19 december 1613 gingen vier broers, Aryen, Huych, Cornelis en Bastiaen Thonisz. Ruychrock, over tot verdeling van de nalatenschap van hun ouders; het betrof bezittingen die in Wassenaar waren gelegen. De vier broers traden bij die gelegenheid gezamenlijk op onder de naam Ruychrock⁶. Deze naam handhaaft zich onder hun nakomelingen.

Dat zijn er al heel gauw heel veel. Men raakt dan ook spoedig het overzicht over de verschillende takken kwijt. Ook de spelling van de naam gaat variëren.

Doch er doet zich iets opmerkelijks voor, nl. dat enkele nakomelingen aan de naam Ruychrock de woorden "van der Werve" toevoegen, dus zich gaan noemen als het adellijke geslacht. Voor het eerst gebeurt dat in 1648, wanneer Jan Leendertsz. Ruychrock - een kleinzoon van Aryen Thonisz. - schepen van Voorschoten is geworden en zijn broer Symon Leendertsz. in Voorschoten trouwt⁷. Beiden worden daar Ruychrock van der Werve genoemd. Vanaf 1704 gaan in Lisse Cors (volut Corstiaen) Willemsz. Ruychrock en de kinderen van Cornelis Willemsz. Ruychrock⁸ de dubbele naam voeren (met blijvend gevolg, zie onze deelnemerslijst).

De zaak werpt allerlei vragen op: een boerenfamilie uit Wassenaar gaat zich in 1613 Ruychrock noemen en verscheidene nakomelingen noemen zich vanaf 1648 Ruychrock van der Werve. Het valt op, dat dit laatste niet in Wassenaar gebeurt, maar daarbuiten: in Voorschoten en later in Lisse. Over de motieven tasten wij in het duister: het kan zijn dat men het "chic" vond om voor familie van de adellijke Ruychrock van der Werve's door te gaan. Maar misschien zit er meer achter en is er sprake van een pretentie of een familieoverlevering, dat men van de adellijke Ruychrock van der Werve's zou afstammen.

Maar waarom gebeurt het pas in 1648, dat men "van der Werve" aan de naam toevoegt, en niet meteen al in of kort na 1613? Was men voor die tijd nog bang voor bezwaren van de kant van de erfgenamen van de adellijke Ruychrock van der Werve's (van wie Willem R.v.d.W. nog tot 1593 op Te Werve had gezeten)? Het enige dat we kunnen doen, is

proberen er door genealogisch onderzoek achter te komen.

Wat is nu over de Wassenaarse familie vóór 1613 bekend?⁹. Van de vier broers Aryen, Huych, Cornelis en Bastiaen Thonisz. Ruychrock (zij hadden trouwens ook nog een zuster Anna) weten wij dat zij kinderen waren van Thonis of Anthonis Jansz. te Wassenaar en diens vrouw Machtelt Harpersdr.

Ook van Thonis Jansz. kennen wij de ouders: Jan Jacobsz. en Claesgen Gerytsdr., alsmede een negental broers en zusters¹⁰, van wie er één, Cornelis Jansz., de naam Muysen voerde¹¹ en in 1575 schout van Voorburg was¹².

Ook de grootvader van Thonis Jansz., de vader van Jan Jacobsz., is nog bekend: hij heette Jacob Jan¹³ Gerytsz.¹⁴ en komt voor in een Wassenaars stuk van 3 augustus 1500¹⁵.

Uitgaande van de vier broers die in 1613 de naam Ruychrock gingen voeren, krijgt men dus een opklimmende reeks van voorouders, die de naam nog niet voerden, maar wel bekend zijn: hun vader Thonis, diens vader Jan, dan Jacob Jan en tenslotte Geryt, en met hem zijn we al een flink eind in de vijftiende eeuw - een tijdgenoot m.a.w. van de grote Jan Ruychrock!

Nergens blijkt uit, dat deze voorgaande generaties de naam Ruychrock hebben gevoerd. Het is dan ook niet juist hun de naam Ruychrock toe te dichten, zoals Mr. R. Parqui¹⁶ en P. van den Boogaard¹⁷ hebben gedaan.

Wel moeten we bedenken, dat in die vroegere tijd het voeren van een familienaam nog niet zo precies geregeld was als bij ons. Het kwam voor, dat men de naam wel had, maar niet gebruikte. Het kon ook gebeuren dat broers verschillende familienamen voerden (u ziet het ook hier, dat een broer van Thonis Jansz. Cornelis Jansz. Muysen heette), en wat ook voorkwam, was dat men de naam van zijn moeder, of zelfs grootmoeder aannam.

Dat laatste nu, dat de naam ook wel in **vrouwelijke** lijn kon overgaan, biedt misschien een perspectief voor de vraag, hoe de nakomelingen van Thonis Jansz. in Wassenaar aan de naam Ruychrock zijn gekomen.

Het is bekend dat Thonis Jansz. met een meisje uit Rijswijk was getrouwd, Machtelt Harpersdr., dochter van Harper Dircxz. Dat blijkt uit enkele stukken in het archief van de gemeente Wassenaar,

waaronder een verklaring van 1 oktober 1556¹⁸, hoe ten overstaan van het gerecht van Rijswijk op 10 april 1535 "Jan Jacopssz. gegeven heeft zijn soon Tonis Janssz. te hylick [ten huwelijk] sine woeninc", "ende dit voerscreven guet sal Tonis Janssz. ende Machtel Harpersdochter in een vrije coop hebben" voor 650 pond hollands. Aangezien de woning waarom het ging, in Wassenaar gelegen was, doch de huwelijksvoorwaarden in Rijswijk verleden zijn, kunnen we aannemen dat Machtelt Harpersdr. daarvandaan kwam.

Nu zult u zich herinneren dat de Rijswijkse niet-adellijke familie Ruychrock met een Barent Harpersz. begint. Het is denkbaar dat deze Barent Harpersz., die in 1614 in Rijswijk trouwde, een achterneef van Machtelt Harpersdr. is geweest, en dat er op deze wijze een verband bestaat tussen de Rijswijkse en de Wassenaarse Ruychrock's.

Een andere mogelijkheid is dat Claesgen Gerytsdr., de moeder van Thonis Jansz., de naam Ruychrock "ingebracht" heeft. In een rentmeestersrekening van de Grote - of St. Jacobskerk in Den Haag van 1565 vindt men de volgende overluidingsinschrijving: "Upten 1en junii beluyt Claes Gerritsdr., de suster van Henrickgen Ruychrocks, twee poosen mit Maria, f[acit] 3 £ 2 s"¹⁹. Het is niet zeker dat hier de doodsklok voor de moeder van Thonis Jansz. werd geluid, doch het is mogelijk, daar zij op 20 september 1556 nog in leven was²⁰. Er zou dan, via haar, verwantschap met een ouder geslacht Ruychrock hebben bestaan.

Over de Wassenaarse Ruychrock's zou ik nu uitgesproken zijn, ware het niet, dat er nòg een familie Ruychrock is, die eveneens een tijd lang in Wassenaar gewoond heeft en die niet afstamt van Thonis Jansz. Het gaat om een katholieke familie met veel nakomelingen.

Ook hier komen de leden aanvankelijk slechts onder hun patronymicum voor: Leendert Ewoutsz., Crijn Leendertsz. Men kan zelfs zeggen dat het voeren van de naam Ruychrock in deze familie wat aarzelend op gang gekomen is. Men treft hem één keer aan in een Wassenaarse gerechtelijke ondertrouw-/trouwakte van 3 / 23 juni 1634 en daarna pas weer in een Voorburgse gerechtelijke ondertrouw-/trouwakte van 20 januari / februari 1663. Vanaf 1663 zet de naam echter snel door.

De stamvader van deze familie, Leendert Ewoutsz., woonde in Wassenaar en is tussen 26 mei 1573²¹ en 19 juli 1579²² overleden. Zijn weduwe Neeltgen Floendr. hertrouwde voor de laatstgenoemde datum met

Aryen Thonisz., die zich in 1613 Ruychrock zou gaan noemen. Neeltgen Floreendr. had uit haar eerste huwelijk met Leendert Ewoutsz. drie kinderen: Crijn Leendertsz., Floris Leendertsz. en Maritgen Leendertsdr., en uit haar tweede huwelijk met Aryen Thonisz. Ruychrock twee zonen: Theunis Aryenz. Ruychrock en Leendert Aryenz. Ruychrock²³.

Crijn Leendertsz., bijgenaamd "'t rammetge" of "'t rammeke", is op 9 november 1631 in de Dorpskerk in Wassenaar begraven, "onder de sarck van Neeltge Floren"²⁴. De naam Ruychrock treft men bij zijn nakomelingen voor het eerst in 1634 aan, bij zijn kinderen Leendert Crijnenz. en Geertgen Crinendr., en daarna pas weer vanaf 1663, bij de kinderen van Leendert Crijnenz. Klaarblijkelijk hebben de nakomelingen van Crijn Leendertsz. bij gebrek aan een eigen geslachtsnaam die van de **stiefvader** van Crijn Leendertsz., Aryen Thonisz. Ruychrock, aangenomen. Déze Ruychrock's stammen dus niet van Thonis Jansz. en Machtelt Harpersdr. af, maar van Leendert Ewoutsz. te Wassenaar, wiens weduwe met een Ruychrock was hertrouwd.

Ik kom nu aan de derde en laatste groep van boerengeslachten Ruychrock, nl. die in **Haagambacht**. In Haagambacht, waarvan het westelijke gedeelte Eikenduinen heette, woonden in de zeventiende eeuw twee families Ruychrock. De ene bestond uit het gezin en de verdere nakomelingen van Bastiaen Thonisz. Ruychrock uit Wassenaar, die zich omstreeks 1598 in Eikenduinen gevestigd had. De andere familie, die zowel benoorden Den Haag als in Eikenduinen landbezit had, komt in de bronnen afwisselend onder de naam **Ruychrock** en **Sijburch** voor, waarbij opgemerkt moet worden dat de naam **Sijburch** aan die van Ruychrock (vanaf 1641²⁵) voorafging en dat de naam Ruychrock die van **Sijburch** (voor het laatst 1666²⁶) verdrongen heeft. Het betreft een katholiek boerengeslacht en het is vooral Joost Jacobsz. **Sijburch** of Ruychrock²⁷ die de aandacht trekt.

In het weeskamerarchief van Den Haag bevindt zich een akte van 10 december 1572 "beroerende de natuerlijck soen van heer Jacob Ruychrock, genaempt Joest Jacobsz."²⁸. Deze Joost Jacobsz., die blijkens de akte vóór 6 augustus 1563 geboren moet zijn, was de zoon van een geestelijke, Jacob Ruychrock, in leven "canonick van Onser Lieve Vrouwencappelle van tHoff alhyer in den Hage"²⁹.

De vraag is nu: is Joost Jacobsz., de bastaardzoon van de kanunnik Jacob Ruychrock, dezelfde als Joost Jacobsz. **Sijburch** of Ruychrock?

Een aanwijzing daarvoor zou kunnen zijn de overeenkomst die op 23 oktober 1615 voor schepenen van Den Haag gesloten werd tussen "Jaecquis van der Wiele van de Werve" en "Joost Jacobsz. woonende jegenwoordich op de wooninge van de voorsⁿ. van de Werve bij noorden den Haege"³⁰. Jacob van der Wiele was een achterneef van Willem Ruychrock van der Werve (zijn moeder was een Ruychrock) en diens opvolger als heer van Te Werve. Joost Jacobsz. woonde in 1615 op een woning van Jacob van der Wiele benoorden Den Haag³¹, maar bezat ook eigen land, dat hij in 1611 gekocht had en dat aan dat van "den heere van der Werven" grensde³². In dit verband dient nog een notarieel contract van 7 september 1654³³ genoemd te worden, gesloten tussen Adriana Hanneman, weduwe van Jacob van der Wiele, en de erfgenamen van Joost Jacobsz. Ruychrock - let wel, hier Ruychrock genoemd - waarbij het eerdere "verdrach tusschen den gemelden heere van der Werven sal. ende den voorn. Joost Jacobsz." van 23 oktober 1615 gewijzigd werd. Tenslotte blijkt in 1664 Pieter Joostenz. Ruychrock "op de woninge van de vrouwe van der Werven" te wonen³⁴, in wier dienst hij kennelijk stond³⁵.

Duidt dit alles niet op een relatie tussen de boerenfamilie Ruychrock of Sijburch en de adellijke Ruychrock van der Werve's? De heren van Te Werve die een bastaardtak enigszins de hand boven het hoofd zijn blijven houden? De zaak blijkt bij nader inzien echter ingewikkelder. Joost Jacobsz. Sijburch of Ruychrock heeft namelijk broers gehad³⁶: Pieter³⁷, Cornelis³⁸ en Jan³⁹ Jacobsz. Sijburch. Jan Jacobsz. is bij mijn weten zelfs de eerste Sijburch geweest die de naam Ruychrock gevoerd heeft, in 1641 bij zijn hertrouwen. Van Pieter en Cornelis Jacobsz. Sijburch, die toen reeds overleden waren, is niet bekend dat zij Ruychrock genoemd werden, maar van de kinderen van Cornelis is dit inmiddels wel vast komen te staan⁴⁰. Hoe vallen deze Jacobszonen Sijburch nu met de weeskamerakte van 10 december 1572 te rijmen? Het zullen toch niet allen bastaarden van de kanunnik Jacob Ruychrock geweest zijn⁴¹. De gegevens zijn te veel met elkaar in tegenspraak dan dat hierover het laatste woord gezegd zou zijn.

NASCHRIFT

In mijn voordracht heb ik de mogelijkheid geopperd dat de overluiding op 1 juni 1565 van "Claes Gerritsdr., de suster van Henrickgen Ruychrocks", vermeld in een rentmeestersrekening van de Grote - of St. Jacobskerk in Den Haag, de moeder van Thonis Jansz. te Wassenaar betreft. De naam Ruychrock, gevoerd door de nakomelingen van Thonis Jansz., zou dan niet van zijn echtgenote Machtelt Harpersdr., maar van zijn moeder Claesgen Gerytsdr. afkomstig zijn. Daartoe zou eigenlijk moeten worden aangetoond dat de naam Ruychrock ook gevoerd werd door nakomelingen van broers of zusters van Thonis Jansz. Welnu: op 24 januari 1589 kocht Dirck Cornelisz. Ruychrock ca. 14 hond land bezuiden de Haagse hout⁴², welk land op 13 maart 1598 in het bezit van de erfgenamen van Maritgen Muysen blijkt te zijn⁴³. Vermoedelijk hebben wij in Dirck Cornelisz. Ruychrock, die verder niet in de bronnen voorkomt, dezelfde als Dirck Cornelisz. Muysen te zien, een broer van Maritgen Muysen⁴⁴. Hun vader Cornelis Jansz. Muysen was volgens een charter van 20 september 1556⁴⁵ een zoon van Claesgen Gerytsdr. en een broer van Thonis Jansz.

De naam Ruychrock is dus blijkbaar afkomstig van Claesgen Gerytsdr., of liever van haar zuster "Henrickgen Ruychrocks". Een akte van 1544 noemt "Heyndricgen wedue wilen van Adriaen⁴⁶ Ruychrock" als oostelijke en noordelijke belending van een huis aan de noordzijde van de Nobelstraat in Den Haag⁴⁷. In het kohier van de tiende penning van 1543 van Den Haag is sprake van "die bailliu in den Briels huys" (de oostelijke belending) en van "Joest Ruychrocks weduwen huys" (wellicht de noordelijke belending)⁴⁸. Het kohier van 1553 vermeldt "de weduwe van Joost Ruychrock" als eigenares van een huis aan de zuidzijde van de Juffrouw Idastraat (wellicht de noordelijke belending)⁴⁹. Het kohier van 1561 noemt "Heyndrickgen Ruychrocks", die inmiddels verhuisd was⁵⁰.

De conclusie lijkt gewettigd dat nakomelingen van Claesgen Gerytsdr. in 1589 in Den Haag en vanaf 1613 in Wassenaar de naam zijn gaan voeren van een aangetrouwde oudoom: Joost Ruychrock, bastaardzoon van Philips Ruychrock van der Werve.

Mijn veronderstelling dat Barent Harpersz., die in 1614 in Rijswijk trouwde, een achterneef van Machtelt Harpersdr. was, is juist gebleken. Machtelt Harpersdr. wordt op 21 mei 1554 genoemd als

dochter van Anna, weduwe van Harper Dircxz.; zij had o.a. een broer Adriaen Harpersz.⁵¹. Adriaen Harpersz. had een zoon Harper Adriaensz., gehuwd met Maritgen Barentsdr.⁵². Dat Barent Harpersz. uit dit huwelijk gesproten is, behoeft wel geen betoog.

Verrassend genoeg lijkt Barent Harpersz. de naam Ruychrock, Ruychrock van der Werve, eerder aan zijn Wassenaarse verwanten, de kinderen van zijn oudtante Machtelt Harpersdr., te danken te hebben dan omgekeerd, de Wassenaarse verwanten de naam Ruychrock aan hun Rijswijkse familierelatie.

Als vader van de Jacobszonen Sijburch is "Jacob Pietersz. alias Zijburch", vermeld op 8 november 1577 als ingeland van Haagambacht⁵³, aan te merken. Deze was een zoon van het echtpaar Pieter Jacobsz., ovl. tussen 28 januari 1530⁵⁴ en 9 oktober 1541⁵⁵, en Sijburch Pietersdr., dat "teynden tHage hout" (Bezuidenhout) woonde⁵⁶. Andere zonen van dit echtpaar waren "Joost Pietersz. up Zijburch wooninghe"⁵⁷ en "Pieter Pietersz. alias Zijb[urch]"⁵⁸. Pieter Jacobsz., vermeld 1512, was Jacob Gerytsz., vermeld 1460 en 1466, in diens bezit opgevolgd⁵⁹.

Pieter Jacobsz. had, naast andere broeders en zusters, een broeder Philips Jacobsz.; hun vader leefde nog in februari 1508⁶⁰. Daar een zoon van Philips Jacobsz., Jacob Jan Philipsz. of kortweg Jacob Philipsz.⁶¹, naar Jacob Gerytsz. vernoemd kan zijn, zou deze Jacob Gerytsz. identiek kunnen zijn met Jacob Jan Gerytsz., van wie de Wassenaarse Ruychrock's van 1613 afstammen. Het is in dat geval niet ondenkbaar dat de Sijburch's de naam Ruychrock aan de laatstgenoemden (als een andere tak van hetzelfde geslacht) ontleend hebben.

1. Op 15 januari 1983 werd in de Johanneskerk te Rijswijk een "Ruychrock-dag" gehouden. Voor ruim 200 deelnemers, voor het merendeel dragers van de familienaam Ruigrok (hoe dan ook gespeld), spraken Drs. G.M. Mesland over "Het duistere verleden van de familie Ruychrock", Dr. J.C. Kort over "Jan Ruychrock en de hofstede Te Werve" en Drs. J.F. Jacobs over "Boerenfamilies Ruychrock in de omgeving van Den Haag in de zeventiende eeuw".
2. GA 's-Gravenhage, notariële archieven, nr. 8, fol. 539.
3. Zijn tweede vrouw heette Crijntgen (GA Delft, gemeente Rijswijk, oud-archief, nr. 543, fol. 79).
4. GA Delft, gemeente Rijswijk, notariële archieven, nr. 7096.
5. GA Delft, gemeente Rijswijk, oud-archief, nr. 557, fol. 104v-105.
6. GA Wassenaar, rechterlijk archief, nr. 7, 1599-1621, fol. 233v-236v. De eerste die in Wassenaar de naam Ruychrock voerde, was bij mijn weten Theunis Aryensz., een zoon van Aryen Thonisz., op 13 jan. 1613 (als voren, fol. 198v-199v).
7. Voor het gerecht op 4 okt. 1648.
8. Cors en Cornelis Willemsz. waren zonen van Willem Leendertsz. Ruychrock te Wassenaar en oomzeggers van Jan en Symon Leendertsz.
9. Ik stelde deze vraag al eerder in Gens Nostra, jg. 9 (1954), p. 87, en De Navorscher, jg. 97 (1958), p. 112, jg. 98 (1959-1960), p. 155, 156.
10. GA Wassenaar, oud-archief, nr. 1731, 8 dec. 1545, 16 april 1555, 20 sept. 1556.
11. Als voren, 20 sept. 1556.
12. Simon van Leeuwen, Costumen, keuren, ende ordonnantien, van het baljuschap ende lande van Rijnland, Leiden-Rotterdam 1667, p. 86.
13. Jacob Jan is een niet ongebruikelijke dubbele voornaam, het daarvan afgeleide patronymicum is kortweg Jacobsz.
14. Anders dan ik in mijn voordracht stelde, heette de vader van Jacob Jan Gerytsz. dus niet Jan Gerytsz., maar Geryt.
15. GA Wassenaar, oud-archief, nr. 1727. Vgl. GA Wassenaar, rechterlijk archief, nr. 148, oorkonde van 2 juni 1529.
16. Ons Voorgeslacht, jg. 25 (1970), p. 14, 15.
17. Gens Nostra, jg. 37 (1982), p. 441-443. Herlevend verleden, uitgave van de afdeling Amersfoort en omstreken van de Nederlandse Genealogische Vereniging, dl. 1, 1990, p. 46, 49, 51, 53, 54.

18. GA Wassenaar, oud-archief, nr. 1732.
19. GA 's-Gravenhage, archief van de kerkvoogdij der hervormde gemeente, nr. 26, fol. 22v.
20. GA Wassenaar, oud-archief, nr. 1731.
21. NA, archief van de Staten van Holland 1572-1795, nr. 1290 o.
22. GA Wassenaar, oud-archief, nr. 570.
23. GA Wassenaar, rechterlijk archief, nr. 7, 1596-1599, fol. 50v-51, 1599-1621, fol. 91v-92.
24. Archief van het huis Twickel, nr. 8016.

In drie Voorschotense aktes van 23 januari 1632 (NA, rechterlijke archieven, Voorschoten, nr. 6, fol. 92-93, 93-94, 94-95) treden als nabestaanden op: Jannetgen Jansdr., weduwe van Crijn Leendertsz., Jan Jansz. als getrouwd hebbende Neeltgen Crijnendr., tevens voor de andere meerderjarige erfgenamen, en "Teunis Adriaensz. Ruychrock als oom ende voocht voor de onbejaerde erffgenamen".

Van de kinderen van Crijn Leendertsz. zijn (oude) Neeltgen Crijnendr. in 1617 met Jan Jansz. en (oude) Leuntgen Crijnendr. in 1622 met Joris Cornelisz. gehuwd. Crijn Leendertsz. zelf komt in het kohier van het hoofdgeld van Rijnland van 1623 onder Voorschoten (GA Leiden, stadsarchief 1574-1816, nr. 4023, fol. 379v) als weduwnaar met zeven kinderen voor: Maritgen, Lijsbeth, (jonge) Neeltgen, Lenaert, (jonge) Leuntgen, Geertgen en Adriaentgen. Hij is dus naderhand met Jannetgen Jansdr. hertrouwd. Zijn eerste vrouw, met wie hij voor 16 april 1596 (GA Westland, voormalige gemeente Monster, rechterlijk archief, nr. 21, fol. 151v-152) getrouwd is, was Jobgen Adriaensdr. Met dank aan P. Flippo.
25. In de ondertrouwinschrijving 's-Gravenhage gerecht 7 april 1641.
26. GA 's-Gravenhage, notariële archieven, nr. 302, fol. 368-368v.
27. Joost Jacobsz. Sijburch of Ruychrock is voor 11 juni 1601 getrouwd met Adriaentgen Dircxdr. van R(h)ijn (GA 's-Gravenhage, rechterlijk archief, nr. 347, fol. 174v-175v). Hij overleed tussen 17 juni 1647 en 21 aug. 1654 (GA 's-Gravenhage, resp. notariële archieven, nr. 159, fol. 56-56v, en eigendomsbewijzen van particulieren (koopbrieven), Denneweg, nr. 13). Vgl. Die Haghe. Jaarboek 1913, p. 66, Jaarboek 1947, p. 103-106, 113. Nageslacht.
28. GA 's-Gravenhage, archief van de weeskamer, nr. 127, fol. 31. Voorts in dit verband GA 's-Gravenhage, rechterlijk archief, nr. 332, fol. 446, d.d. 27 aug. 1570.

29. Jacob de Riemer, Beschrijving van 's Graven-Hage, dl. 1, Delft 1730, p. 260, noemt hem als kanunnik van de Hofkapel in 1552. Hij is identiek met "Jacobus filius Judoci Ruychrock, clericus Traiectensis diocesis" in Den Haag, vermeld in een rekening van 1540-1541 (RA in Utrecht, archief van het Domkapittel, nr. 2464, dl. 67, fol. 214v), die reeds vóór 3 febr. 1556 is overleden (RA in Utrecht, archief van het Domkapittel, nr. 2464, dl. 83, fol. 240); zijn vader Joost Ruychrock was een bastaardzoon van Philips Ruychrock van der Werve (Ons Voorgeslacht, jg. 39 (1984), p. 540-542).
30. GA 's-Gravenhage, eigendomsbewijzen van particulieren (koopbrieven), Schuddegeest, nr. 12. Het afschrift in GA 's-Gravenhage, rechterlijk archief, nr. 531, fol. 187v-188v, vermeldt als datum 24 okt. 1615.
31. Aangaande deze woning zie Die Haghe. Jaarboek 1947, p. 155.
32. GA 's-Gravenhage, rechterlijk archief, nr. 357, fol. 44-46, d.d. 13 jan. 1611.
33. GA 's-Gravenhage, notariële archieven, nr. 339, fol. 82-83. Ik dank Dr. Th.P. van Zijl, die mij op deze akte attendeerde.
34. GA 's-Gravenhage, notariële archieven, nr. 345, fol. 201-201v, d.d. 29 sept. 1664.
35. Op 15 juni 1670 is hij "duynmeyer vant duyn van de erffgen. van de vrouwe van der Werve" (GA 's-Gravenhage, notariële archieven, nr. 704, 250-250v).
36. Dit blijkt uit een akte van 30 jan. 1594 in GA Wassenaar, archief van de weeskamer, nr. 5.
37. Pieter Jacobsz. Sijburch, duinmeier, wonende onder Waalsdorp in de heerlijkheid Wassenaar, overleed op 23 dec. 1634 (GA 's-Gravenhage, notariële archieven, nr. 70, fol. 91-93v) en werd op 27 dec. 1634 in de Dorpskerk in Wassenaar begraven (Archief van het huis Twickel, nr. 8016). Hij was getrouwd met Magdaleentgen Cornelisdr., overleden voor 30 jan. 1594 (GA Wassenaar, archief van de weeskamer, nr. 5). Nageslacht. Zijn dochter Maritgen Pietersdr. was op 30 jan. 1594 "out ontrent negen jaeren" en trouwde Wassenaar geref. tussen 10 okt. 1606 en 15 okt. 1607 met Harper Huychrenz. Ruychrock, een zoon van Huych Thonisz. Ruychrock te Wassenaar.
38. Cornelis Jacobsz. Sijburch hertrouwde (ondertrouwd 's-Gravenhage gerecht 14 sept.) 1631 met Leuntgen Pietersdr. Hij overleed tussen 17 juni 1633 en 7 maart 1635 (GA 's-Gravenhage, resp. archief van de weeskamer, nr. 139, fol. 372v-373, en notariële archieven, nr. 70, fol. 91-93v). Nageslacht.

39. Jan Jacobsz. Sijburch of Ruychrock, wonende 1623 in Zuidwijk bij Wassenaar (GA Leiden, stadsarchief 1574-1816, nr. 4023, fol. 304), 1627 in Segbroek onder Eikenduinen; tr. 1e 's-Gravenhage geref. Grote - of St. Jacobskerk 17 april 1605 Grietgen Jansdr.; tr. 2e 's-Gravenhage gerecht (ondertrouwd 7 april) 1641 met Neeltgen Aelbrechtsdr. Hij is kort voor 23 april 1653 overleden (GA 's-Gravenhage, notariële archieven, nr. 106, fol. 173-179v). Vgl. Die Haghe. Jaarboek 1913, p. 66. Nageslacht.
40. Ik dank J.Th.A. Hofstede voor zijn hulp in dezen.
41. Dat Jacob Ruychrock, kanunnik van de Hofkapel in Den Haag, de vader van de gebroeders Sijburch geweest is, acht Ir. F. Kwekel in een reactie op het vorenstaande, gepubliceerd in Ons Voorgeslacht, jg. 39 (1984), p. 540-542, "chronologisch gezien uitgesloten".
42. GA 's-Gravenhage, rechterlijk archief, nr. 337, fol. 31.
43. Als voren, nr. 344, fol. 72-72v.
44. Die Haghe. Jaarboek 1939, p. 183-185.
45. GA Wassenaar, oud-archief, nr. 1731.
46. De voornaam Adriaen in de akte is onjuist; lees: Joost.
47. GA 's-Gravenhage, rechterlijk archief, nr. 447, fol. 259v.
48. NA, archief van de Staten van Holland 1445-1572, nr. 219, eerste kwartier, fol. 21v, 22.
49. Als voren, nr. 622, eerste kwartier, fol. 24.
50. Als voren, nr. 1269, fol. 78.
51. NA, archief van het Hof van Holland, nr. 3722.
52. Ons Voorgeslacht, jg. 43 (1988), p. 410.
53. GA 's-Gravenhage, oud-archief, nr. 6242.
54. GA 's-Gravenhage, archief van de weeskamer, nr. 118, fol. 231.
55. GA 's-Gravenhage, rechterlijk archief, nr. 447, fol. 124. Vgl. De Nederlandsche Leeuw, jg. 116 (1999), kol. 388.
56. Blijkens Thera Wijsenbeek - Olthuis (red.), Het Lange Voorhout. Monumenten. Mensen en macht, 1998, p. 266, waren Zijburch Pietersdr., weduwe van Pieter Jacobsz., en Jacob Pietersz. van 1547 tot 1552 eigenaars aan het Lange Voorhout.

57. NA, archief van de Staten van Holland 1445-1572, nr. 469, fol. 8. Hij was de oudste zoon van Sijburch Pietersdr. (GA 's-Gravenhage, rechterlijk archief, nr. 447, fol. 126-127).
58. NA, archief van de Staten van Holland 1445-1572, nr. 952, fol. 17-17v.
59. NA, archief van de grafelijkheidsrekenkamer, registers, nr. 711, fol. 23v, nr. 710, fol. 1, nr. 712, fol. 33. Vgl. N.J. Pabon, De Hofboeken van 's-Gravenhage 1458-1561, 1937, resp. p. 36, 196 en 300.
60. NA, archief van het Hof van Holland, nr. 518, 1546, akte 104, nr. 566, 1585, akte 240.
61. Die Haghe. Jaarboek 1950, p. 34, 35, 90.